

Români celebri: Petrache Poenaru

(10 ianuarie 1799, Benești, județul Vâlcea – 2 octombrie 1875, București)

Petrache Poenaru a fost inginer, matematician, inventator, pedagog și publicist; discipol al lui Gheorghe Lazăr. În 1827 a brevetat, la Paris, invenția tocului rezervor (cu titlul Condeiul portăreț fără sfârșit, alimentându-se însuși cu cerneală); a contribuit la înființarea Societății Filarmonice (1833); a inițiat Societatea agronomică și Școala de Agricultură de la Pantelimon; a fost unul dintre întemeietorii Grădinii Botanice și ai Muzeului Național de Antichități din București; membru titular al Societății Academice Române din 1870.

O viață dedicată științei

Într-o zi de 10 ianuarie 1799, se naște la Benești, în județul Vâlcea, Petrache Poenaru. Studiile secundare le-a făcut la școala de pe lângă Biserica Obedeanu din Craiova, în perioada 1811–1818, ulterior a mers la Colegiul Sf. Sava, unde a fost elev al lui Gheorghe Lazăr. Devine ulterior profesor și coleg cu maestrul său la Sfântul Sava. A fost profesor de fizică și de matematică și director, în anul 1832. Studiile superioare le urmează la Universitatea și Politehnica din Viena. La Universitate a studiat greaca, latina, matematica, fizica, în perioada 1824–1825, iar la Politehnica, ingineria. În 1826 și-a continuat pregătirea la Școala de Aplicații a Inginerilor Geografi din Paris, lucrând în aceeași perioadă la realizarea hărții Franței, sub conducerea lui L. Puissant. În 1831 s-a specializat în industriile minieră și metalurgică în Marea Britanie.

A participat la Revoluția din 1821 ca secretar al lui Tudor Vladimirescu, asigurând legătura dintre acesta și Gheorghe Lazăr. În timpul studiilor brevetează primul toc rezervor din lume, mai întâi la Viena, apoi la Paris (brevet 3208, din 25 mai 1827), cu titlul Condeiul portăreț fără sfârșit, alimentându-se însuși cu cerneală (plume portable sans fin, qui s'alimente elle-même avec de l'encre). Sistemul său, gândit pentru a împinge cerneala spre vârful în care era montată penița, prin ușoara apăsare a țevii, va duce mai târziu la inventarea pistonului. Fabricarea stiloului inventat de Poenaru și punerea lui în comerț ar fi scurtat mult timpul până la realizarea pistonului. Poenaru însă n-a reușit valorificarea invenției sale.

Între 1832 și 1847 a fost inspector și director al Eforiei Școalelor Naționale (echivalent al Ministrului Educației), calitate în care a avut o contribuție semnificativă la organizarea învățământului național de la orașe și sate: a susținut înființarea de școli primare în care să se predea după metoda lancasteriană și a redactat un nou regulament al școlilor – cea dintâi încercare de organizare a învățământului din Țara Românească. A desfășurat o intensă activitate culturală, contribuind la înființarea Societății Filarmonice în 1833; s-a numărat printre întemeietorii Grădinii Botanice și ai Muzeului Național de Antichități din București; a inițiat crearea Societății Agronomice și a Școlii de Agricultură de la Pantelimon.

A editat împreună cu Florian Aaron și Simion Marcovici foaia „Muzeului Național” în perioada 1836–1838. De asemenea, a realizat cea dintâi publicație gratuită și oficială destinată mediului rural –, „Învățătorul satului”, în 1843. A elaborat manuale școlare, contribuind la formarea terminologiei matematice în limba română; a publicat cele dintâi manuale de geometrie și de algebră; împreună cu Florian Aaron și G. Hill, a întocmit un vocabular francezo-românesc în perioada 1840–1841.

A participat la Revoluția din 1848, alături de Tudor Vladimirescu.

Petrache Poenaru a participat la Revoluția de la 1848 și a făcut parte din Comisia pentru liberarea robilor. A semnat P. Poenaru pe primul comunicat al comisiei, din 12 iulie 1848, alături de Iosafat Snagoveanu și C. Bolliac (document original la Muzeul Național de Istorie a României). Istoricul Nicolae Iorga afirmă despre Petrache Poenaru că „fusesse la 1821 redactorul scrisorilor lui Tudor Vladimirescu, în acele luni de zile cât acesta fu Domnul Țăranilor”. Foaia de propagandă a armatei lui Vladimirescu, apărută la inițiativa sa, a însemnat primul ziar românesc de propagandă. Devine un apropiat al domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Dintre descendenții cunoscuți se poate aminti scriitoarea Alice Voinescu (1885 – 1961) născută la Turnu Severin. În 1870 a fost ales membru al Academiei Române. A fost membru al Academiei de Științe din Paris, membru de onoare al Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA), vicepreședinte și președinte al Societății pentru Învățătura Poporului Român

Profesorul Petrache Poenaru a murit pe 2 octombrie 1875, la vârsta de 76 de ani, la București și este înmormântat la Cimitirul Bellu.

https://acad.ro/acad_membri/membri/Poenaru_Petrache.html

<https://www.agerpres.ro/documentare/2019/01/31/romani-celebri-petrache-poenaru-pedagog-si-inginer-inventator-al-tocului-cu-rezervor-pentru-scris-249915>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Petrache_Poenaru